

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLIX.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefranțoaze nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 112.

Duminică, 18 (30) Mai.

1886.

Brașov 15 Mai 1886.

Răsboiul vamal cu România încă abia s'a declarat din partea monarhiei noastre, România încă nici n'a răspuns formal la măsurile de retorsiune austro-ungare, încă mai sunt trei zile până la expirarea vechii convenții comerciale și urmările acestei lupte dureroase economice se și arată la noi în Ardeal, deocamdată în formă de plângeră la adresa guvernului și a corpurilor legiuitoare.

Mai eri-alaltaeri foile din Clușiu purtau limbajul amenințător al sotelor lor din Budapesta și susțineu, că în acest război vamal România va trebui să ingunche și mult peste două, trei luni ea însăși va cere reînnoirea convenției făcându toate concesionile, ce le pretinde țera ungară.

Mai eri-alaltaeri foile din Clușiu purtau limbajul amenințător al sotelor lor din Budapesta și susțineu, că în acest război vamal România va trebui să ingunche și mult peste două, trei luni ea însăși va cere reînnoirea convenției făcându toate concesionile, ce le pretinde țera ungară.

Astăzi, după ce războiul vamal cu România a devenit neîncungiabil, acestor foi nu le mai dă mâna a secunda pe colegii dela „Pester Lloyd.” E prea tristă realitatea, ce se desfășură înaintea noastră în urma declarării războiului de tarifuri, decât ca să mai cuteze foile din Clușiu a îmbăta pe cetitorii lor din Săcuime cu fraze îngâmfate.

„Răsboiul vamal” — scrie „Ellenzék” — este ați cestiunea ardețore pe care trebuie să o resolvăm cu ori și ce chip, căci dacă nu, vom plăti amar prețul ei. Îl vom plăti de altminte noi Ardeleni și între noi mai vartos industria și comerțianții din ținuturile săcuiesci și saso-romănesci dela graniță.

După ce arată numita foiță, că dela 1 Iunie a. c. încolo comerțianții, industria și economia din Ardelu seu că numai cu pierdere vor pute desface produsele lor în piețele vecine din Ploiesci, București, Iași ș. a. seu că nu le vor pute vinde de loc, ajunge la rezultatul, că ei vor fi siliți a le duce pe piețele din statul nostru.

In casul acesta — dice „Ellenzék” — fi așteptă o pierdere mai mare decât ară avé-o plătind vama esorbitantă și transportând produsele în România. Produsele industriale din Ardelu nici până acum nu s'au putut vinde pe piețele din întru din pricina concurenței industriei austriace și e clar că acum încă și mai puțin se vor pute lupta cu acesta concurență. Dacă vor apăre cu toate acestea pe piețele din Clușiu, Arad, Oradia-mare, Budapesta ș. a. vor pricinui numai o scădere mare a prețurilor și prin acesta o pierdere însemnată industriașilor din numitele piețe.

„Industria și comerțul dela granița Ardelului sunt” — continuă „Ellenzék” — amenințate cu peirea din cauza războiului vamal. Industria din ținuturile săcuiesci și săsesci, fabricanții și nenumerații mici meseriași, vor fi nimiciți pe deplin dacă va dura războiul vamal numai câteva luni. Atragem atențiunea guvernului și a legislațiunei, ca să ia neamănată măsură corăspundătoare, căci la din contra populațiunea mărginașă a Transilvaniei va fi ajunsă de-o catastrofă, ce nu se va mai pute repara.

„Nu-i destul a rupe negocierile vamale și a începe războiul vamal; nu-i destul de a ne spune, că România va sēmți mai tare urmările pustitoare ale luptei economice, ca Ungaria și Austria. Se pôte că monarhia noastră, în total, va pute suporta mai îndelungat războiul vamal ca România, dăr nu-l va pute suporta industria și comerțul ardeleni dela granițe.”

Foia clușiană cere măsură grabnice: scăderea tarifurilor de transport pe căile ferate, și ajutor efectiv în bani din partea visteriei statului ș. a.

O foiță maghiară ne lua în ristu, că noi ne interesăm cu deosebire de sôrtea „Ardealului”. Poftescă acum această foiță a lua notiță despre

cele scrise în foia clușiană, despre trista situațiune a acestui „Ardeal”, pe care șovinistii l'au părăsit cu totul, l'au părăsit și de aceea nu mai vor să știe nici măcar de numele lui.

Partidele politice în Ungaria și șovinismul.

II.

De când e lumea nici unu stat nu s'a fericit altfel, decât lucrându într'unu mod egal pentru bunăstarea, siguritatea și cultura tuturor filor săi. Nici Ungaria nu se va pute ferici altfel. Partidele politice existente însă nu sunt apte nici una a conduce Ungaria la fericare. Causa e, că toate stau pe unu tărâm fals. Ungaria e stat poliglot, ele însă toate îl declară de național maghiar, aduc lege pentru acesta și fac toate, ertate și neiertate, ca acestu stat, dacă nu e național, cum îl înarticulară ei, să devină național. De aci vine, că chiar și legile și măsurile cele mai salutare nu folosesc decât celei mai mici părți a cetățenilor. Este o basă, în temelile ei falsă nesănetosă, pe care nu poți face operațiuni sănătoase. De acesta ar trebui să abdică partidele politice maghiare ca să pôtă da cursul naturalu naiei statului, cursu ce singuru numai pôte duce la ținta dorită. Intru aceea însă pe toate le împedecă șovinismul, acestu egoism păcătosu național, care subordina binele generalu al statului celui particularu al unei rase. Egoismul particularu, care periclită binele de obște al statului, se numesc „trădare de patriă”. Să nu fiă ore totu aceea și egoismul unei părți a populațiunei, egoismul unei rase?

Dacă ar fi cele 5 milioane de Unguri toți omeni avuți și învățați, ér celelalte 11 milioane de nemaghiari toți omeni săraci și neînvețați, precum se intenționează cu parola „fă-te Unguru, apoi ai parte și de învățatură și de venituri”, — fire-ar ore Ungaria unu statu cultu și avutu? De sigur că nu.

De partida, care se vedă acesta și se întocmescă direcțiunea politică a țerei amăsurat acestu adevăr, are statul lipsă și nu de idealisti și fantazi fanatici. Mocsary însă e numai singuru între Unguri și spre nefericirea acestei țeri acestu unu nu formeză partidă. — Vota numerantur non ponderantur. — Pe celelalte partide și pe ceilalți părinți ai patriei ochilarii moderni ai șovinismului nu-i lasă a vedé adevărul.

Cât de mare nefericire e acesta pentru statul nostru, va arăta — ne temem — cel mai de aproape viitoru.

Ungaria, pôte de cându e, n'a putut așa bine dispune de sine și n'a avutu așa bună ocașiune a se înțelege prin civitate și a se consolida prin dreptate, ca și acum.

Cine va fi de vină dacă acestu favoru al sortii seu daru dumnezeesc datu Ungariei pôte de probă, ca să ne arătăm vitalitatea, va trece nefolositu? Noi Români, cari nu numai că nu vrem — și ca să nu vrem, avem dreptul moralu și naturalu pentru noi — să ne desbrăcăm de firea și limba date nouă de Dumnezeu, ci nici că putem face acesta, seu aceia, cari pretind, cu o stăruință demnă de o cauză mai bină, asemeni imposibilități dela noi? Judece-o istoria.

Unu păcatu, unu mare păcatu, însă vom avé și noi și acesta nu-l vom pute spăla nici odată dacă nu ne vom lupta cu toate armele legale în contra șovinismului: căci acesta este vermele ce ródé la rădăcina patriei comune, venitul de care sunt îmbătate partidele maghiare politice de acum și care le face incapabile de a scăpa țera din marile ei necazuri.

X. Y.

Starea financiară a Ungariei.

(Desbaterile asupra creditelor suplimentare.)

(Urmare.)

Vorbirea contelui Apponyi a fost cea mai importantă în totu cursul desbaterilor. Elu duse între altele:

Voiu vorbi curat asupra obiectului din desbatere și mă voiu sili a atrage atențiunea a trei puncte, Ânteu aș dori să ilustrez situațiunea exprimată în proiecte; alu doilea voiu vorbi despre observările făcute spre a scusa acesta situațiune; alu treilea, ținendu față 'n față situațiunea și scusele, să tragă din ele consecințele corăspundătoare.

Ce privesc situațiunea, guvernul ș-a propus să restabilescă echilibrul. Opozițiunea a spus că nu se pôte acesta, fiind că sporile de dări au ajuns la granița posibilității, pe când trebuințele statului se mulțesc și desvoltarea naturală a veniturilor statului nu pôtă ține pasu cu trebuințele statului ce se mulțesc. Resultatele au dat dreptate opozițiunei. După afirmarea ministrului de finance, deja în 1884 trebuia să se echilibreze cheltuelile ordinare, dăr socotelele finale din acestu an arată unu deficit de cinc milioane. Incurcătura financiară continuă prin urmare din cauza lipsei de sistem și a ușurinții cu care se administreză financele. Acesta o mărturisescă acum comisiunea financiară, dîcându că administrarea și controlul sunt defectuose; dăr mai adaogă, că guvernul va lua măsuri în'inse, ca să se înlăture incurcătura. Adeca: guvernul va cruța, se va ține de preliminar, fiecare ministru să știe ce se cheltuesc în resortul seu și dacă trebuie să trecă peste credite, va încunoscîța despre acesta pe ministrul de finance; comptabilitățile singuraticelor ministere vor comunica comptabilității ministerului de finance chiar și în cursul anului asupra rezultatelor factice ale administrării. Astea sunt garanțiile trimbițate de comisiunea financiară! (Viă ilaritate între opozițiune). Cetindă acesta, îi stă mintea în loc! Lucruri noue sunt acestea? N'au cunoscut până acum ministri cheltuelile resorturilor lor? Asta nu e nimic decât ABC alu administrațiunei financiare celei mai primitive, care se vede acum că pentru guvernul acesta, ce de ani există gloriosu, au fost sate boemesci (lucruri nențelese) (Viă ilaritate în stânga). Se pôte disputa asupra cestiunilor politice și altele, dăr nu incăpe dispută despre aceasta, că o administrare, despre care comisiunea financiară vorbesc într'unu astfel de tonu, este o administrare adevărată asiatică. (Vii aprobări în stânga). Aci nu 'ncăpe dispută, căci nu se tracteză de principii politice, nu de concepțiuni de bărbat de stat, ci de bazele simplei ordine a celui mai de josu cetățend, pe care a nu le cunosce e totu așa de surprinătoru, ca și cum unu prețendentu de a ocupa locu în academiă n'ar pute scrie nici ortograficesc. (Aplause 'n stânga). Asta e situațiunea.

Ce motive se aducă acum ca s'o scuze? Ele se impart în diferite categorii. De cea dinteu se ținu acele scuze, care sunt neintemeiate, dăr plausible, vîind adeca să faci să apară situațiunea financiară mai puțin demnă de plânsu. Așa ministrul de finance a dîsu, că cheltuelile în plus au fost cheltueli folositoare. Asta nu'i argumentu. Mie nu'mi trebuie nici 24 de ore, pentru ca să stabilesc încă cheltueli în suma de 50 milioane, alu căroru scopu ar fi în adevăr folositoare pentru stat și societate. Dăr dacă banii nu ajung pentru toate, nu trebuie să cheltuesc orbesce. E tocmai problema guvernului a alege cheltuelile în adevăr necesare și a le aduce în armoniă cu puterea financiară a țerii. Asta în adevăr e o grea problemă, dăr celu ce nu o pôte resolu, acela se'nvețe o meseria și se nu se ocupe cu guvernarea unui stat. (Vii aprobări și eljenuri între opozițiune.)

Deputatul Hegedus s'a arătat în raportul seu și în vorbirea sa introducătoare ca unu aliatu de atata preț (viă ilaritate în stânga), încatu ar fi o ingratiitudine a nu aminti de densusul. Elu a atinsu o idee, la care s'a gânditu și ministrul de finance, numai într'o formă înălțată până la înălțimile contemplațiunei filosofice. (Viă ilaritate în stânga.) Este o teoriă a duor suflete, care dominéză și pe ministrii. Unu sufletu vrea să satisfacă toate dorințele și trebuințele, celalaltu vrea să cruțe, și

decî nu e nici o mirare, decî în această încercare când unu sufletu când altul e desupra. (Furtunosă ilaritate în stînga.) Decî se citează această teoriă filosofică și psihologică, ca să atingă compătimirea omenescă, n'am nimic de obiectat; der ca motivare politică este nouă și isbitore. Decî așu fi unu străin, pôte că așu afla plăcere în aceea, d'ea studia, sub conducerea deputatului Hegedus, evoluțiunea acestui procesu psihologicu, ce se validitează în guvernul nostru (ilaritate în stînga), der' ca Unguru și ca deputat ungu ru trebuie să șicu, că Ungaria nu e destul de avută, ca să'ntocmescă astfel de cursuri psihologice practice. (Vii aplause'n stînga) Prețitul meu aliatu țice mai departe, că curentul de crutare se exprimă în bugetu, er' curentul de risipă în socotelele finale. Și adauge, că de sigur nu-lu va contrațice nimenia. În adevăr, nu suntem în stare să facem aceta. (Mare ilaritate în stînga.) O spunem dora de multu, că cruțătorele preliminare suntu numai mofturi, socotelele finale din contra suntu rezultatul economiei usurate, risipitore. (Vii aplause în stînga.)

(Va urma).

SCRILE DILEI.

M. Sa monarchul a primitu la 24 Maiu n. în audiență deputațiunea bisericii gr. or. române din Bucovina. Conducătorul ei, Arhiepiscopul Moraru Andrievici, ceti adresa, care în acordu cu poporațiunea gr. or. exprimă M. Sale, din incidentul serbării seculare dela 29 Aprilie, cea mai adencă mulțamită și asigurarea fidelității și alipirei întregi diecesu pentru multele creațiuni ale grației împărătesci, prin care biserica particulară gr. or. a Bucovinei a progresat până la înflorire. M. Sa răspunde: „Simțimintele de mulțamită și de fidelă alipire exprimate în numele poporațiunii gr. or. din Bucovina le primescu cu înaltă satisfacțiune. Asemenea strămoșilor mei, ce odihnesc în Domnul, de carl'mi amintiți cu recunoscintă plină de pietate, imi zace și mie la inimă totdeuna prosperarea bisericii vostre, precum și îngrijirea de instituțiunile exarchiei ei. Impărtașiți tuturor coreligionarilor țerii, care'mi e mie și casei mele atât de fidelă, pe lângă cele mai bune dorințe pentru binele ei, salutarea mea împărătescă, și păstrați convingerea, că biserica gr. or. pôte fi asigurată de viaa mea îngrijire și de scutul meu.“

—x—

Reuniunea de comerțiu și industriă din Brașov, are de gându se trimită guvernului o petițiă, rugându-lu să facă posibilă întemeierea în Brașov a unui depositu de mărfuri pentru exportu, și să efectuească la Bancă acordarea unui creditu institutului, care se se urce succesiv până la unu milionu. Institutul va lua fie-cărui producător marfa lucrată și o va plăti cu prețul de piață. Direcțiunea va supraveghia, ca producțiunea să nu fiă prea mare.

—x—

Cu privire la vămuirea provisorie a mărfurilor din România, ministerul de comerțiu în înțelegere cu ministerul de finance ungurescu și cu ministerele de comerțiu și de finance din Austria a ordonat următoarele: Tote mărfurile din România, supuse vămurei, care suntu comandate înainte de 23 Maiu 1886 și care în timpul dela 1 până la 10 Iuniu inclusiv se introduc pe teritoriul vamal Austro-Ungaru, se vămuescu după tariful vamal comunu stabilit în 1882. Porumbul din România, care a fost comandat înainte de 23 Maiu 1886, intră în Austro-Ungaria fără adaus de vamă numai în timpul dela 1 Iuniu până la 20 Iuniu inclusiv. Cumcă comanda

s'a făcutu înainte de 23 Maiu, trebuie să se dovedescă cu acte originale seu în copii legalisate. În casuri dubioase oficiile vamale să cêră mai înteu decisiunea autorității superioare.

—x—

În oficiul postal din Dobru, comit. Hunedorei au intrat în noptea de 15 Maiu n. nisce hoți și au furat 27 fl. bani gata și mărci postale în valore de 60 fl. Autoritatea urmăresce pe făptuitori.

—x—

În zilele acestea s'a constatat disparițiunea zarafului Fridericu Orendi din Brașov. Plecase încă de pe la începutul lunei acesteia sub pretextu că vrea să se însore în Bucuresci. În realitate însă o luase la sănătosa pe altu drum. În urmă'i a lăsat, precum se țice, datorii în sumă de aprupe 30,000 fl. Casul acesta a făcutu, acum, când classa comercială și așa e forțe îngrijată, o deprimatore impresiune.

—x—

În comunele Cerna-Cristuru, Racoșu, Nucșora, Brațeu-lu-Muresului, comit. Hunedora, s'au închis școlele din cauza epidemiei de vërsat. În Chitidă inflamația de gatu seceră mulți copii.

—x—

Ministrul de interne a interzis intrarea în țerele coronei unguare a gazetei socialiste „La Democrazia“, care apare în Roma. Poștele n'au dreptul de a primi prenumerațiuni pentru aceta gazetă; totu așa nu se expediază esemplarele, care sosesc, ci se dau direcțiunei postale respective.

—x—

La 23 Octomvrie anul trecut s'a impuscatu în casarma din Zomboru infanteristul Ludwig Husveth, care se prezentase cu câteva luni mai înainte de bună voiă comisiunei de asentare. La 25 Octomvrie publică foia șeptemănală din Zomboru: „Zombor és Vidéke“ între scirile țilei o notiță în care vorbesce despre motivele sinuciderii. Între altele țicea că ténorul nenorocit a avutu arestul de casarmă și măhnit pentru pedepsa nemeritată și-a călătat mórtea. După o altă versiune, cauza a fost unu amoru nefericit. Foia ungurescă susține ca probabil, că s'a sinucis, fiindcă a fost tratat într'unu modu barbaru la miliția, lucru, care este o regulă principală în armata comună. În urma acestei notițe, ministrul de răsboiu comunu a intentat procesul de pressă redactorului acelei foi, Dr. I. Molnar, evreu, pentru calomniă și vătămare de onore. Jurați însel au declarat nevinovat și astfel tribunalul l'a achitat, condamnându pe erariu să plătescă spesele procesului. Procesul s'a pertractat în Pesta la 24 Maiu.

—x—

În Mediaș s'a arestat femeia Ilka Toth din Șaroș, care pune în circulațiune bănuțe de 20 cr. false Mașina de fabricat s'a găsit în traista complicei ei Iosifu Bonca, care a dispărut.

—x—

În Bicsadă au ars la 22 Maiu n. trei case aprupe de fabrica de sticlă. Cu mare greutate s'a putut stinge focul, scăpându astfel satul și fabrica de o mare nenorocire.

—x—

Concertu în grădină. Măne Duminecă în 30 Maiu n. capela orașenescă va da în grădina „Pomului verde“ unu concertu.

—x—

Musica pe promenadă. Lună în 31 Maiu n. capela orașenescă va cânta în pavilionul de pe promenada de jos. Începutul la 5 1/2 ore.

—x—

FOILETONU.

Călătoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

Vagigi suntu omeni viteji și iubitori de neatere, fără a căuta pentru aceea pricină de certă și de luptă cu orș și ce preț. Purtarea lor este înțeleptă și cu tact. Dintre tote seminiile, ce locuescu în jurul lacului, ei suntu vșlași și cei mai curagioși și cei mai dibaci. Arabii aflători printre ei au de multe ori neînțelegeri între dênșii, care neînțelegeri nu arare-ori se isprăvescu cu vërsare de sânge și cu omoruri.

După cum ne este cunoscutu, dela începutul acestei povestiri, Stanley cercetase în anul 1871 împreună cu Livingstone partea nordică a lacului Tanka-nika. Planul lui era acum, ca să viziteze și partea de cătră miadă-ți.

În anul 1874 mai cercetase unu călătoru, anume Englesul Cameron, partea aceta a lacului; Cameron însă nu isbutise a deslega tote cestiunile privitoare la apa, despre care e vorba.

Anume până acuma nu se scia, decă lacul Tankanika are vre-o scurgere, seu nu. Cameron credea că scurgerea aceta se face pe riuul Lukuga. Elu era

de idee, că prin Lukuga se scurge apa din lac într'unu riu mai mare Lualaba, care se varsă în oceanul atlantic. Cu tote acestea suntu indicii contrare, din care se pôte conchide, că lacul, despre care e vorba, nu are nici o scurgere. Stanley încă era de aceta părere. Era constatat pe deplin, că lacul se măresce necontentit, că apa lui cresce pe țice merge. Așa vedu călătorul nostru, că trei palmi, cari în Noembre 1871 erau în piața din Ugigi, acuma se aflau în lac la distanță cam de vre-o 29 metri dela țermure; totodată marginea nêsiposă, pe care se preumblase în 1871 împreună cu Livingstone, era acuma încă odată așa de departe în lăuntrul lacului ca palmii. Locuitorii din țejma lacului fără deosebire mărturisiau, că apa din Tankanika se măresce din anu în an. Despre vre-o scurgere nu scia nimeni nimic. Stanley voia acum să constate definitiv, decă părerea lui Cameron este adevărată, seu nu este adevărată.

Indigenii au despre începutul lacului mai multe tradițiuni interesante. Între altele e și următoarea: Acolo, unde se află acuma lacul, era de multu, de multu unu șesu întinsu și roditoru. În acetu șesu era aședat unu orașu, ale cărui case și curți, după obiceiul locului, erau încunjurate cu îngrădituri înalte de trestia. Într'una din aceste curți, proprietatea unei părechii de indigeni, se afla unu isvoru bogatu, a cărui apă lim-

Teatru ungurescu. Astă sera se va juca: „Baronul de Tiganu“, operetă în trei acte, scrisă de Schmitzer după Jókai Mór.

Coniecturi și păreri.

Ca totdeuna în asemenea casuri se facu și acum o mulțime de coniecturi asupra ruperei relațiunilor comerciale dintre Austro-Ungaria și România; asupra călătoriei ce a făcutu generalul Anghelescu, ministrul de răsboiu alu României, la Livadia, unde a salutat pe țarul Rusiei în numele regelui României; asupra visiței ce în curându o va face prințul Bulgariei regelui României la Sinaia. Tote acestea preocupă o parte a pressei europene, care le atribue, cu basă seu fără nici o basă unu caracteru politicu.

„Neue Freie Presse“ țice, că visita prințului Alecsandru la Sinaia, mai cu sêmă decă se ține sêmă de răsboiul trecut cu Serbia, stă încâtva în legătură cu dispozițiunea României în contra Austro-Ungariei. De altă parte, țice foia vienesă, cu aceta ocaziune ne putem gândi și la Rusia și la misiunea ministrului romanu de răsboiu Anghelescu la Livadia. Prințul Alexandru, cu totu atentatul dela Burgas, a trecut cum se pare cu succesu peste alegerile din Rumelia otică și agitațiunile rusofile n'au putut să i strice. Pôte că nu e departe ora, care i va aduce din nou bunăvoința Rusiei, și cel puținu n'ar fi cu neputință, ca în Friedrichruhe între Bismarck și Giers ca în Sinaia între regele Carolu și prințul Bulgariei să se aducă în vorbă tema ruso-bulgară.

De altă parte țiarele serbesci „Novi Beogradski Dnevnik“ și „Nova Ustavnost“ salută cu bucuria răsboiul vamal dintre Austro-Ungaria și România și promit României victoria. Austria, țicu ele, are cugetări ascunse, voesce ca, deodată cu libertatea economică, să înormenteze și libertatea politică a României, precum a făcutu cu aceea a Serbiei și a celorlalte state balcanice. Șicanele politico-comerciale au amăritu pe România și au făcutu să se reziste. Faptul, că România, ca întâiul stat din peninsula balcanică, a început răsboiul vamal cu Austro-Ungaria, trebuie să facă și pe celelalte state balcanice a imita acetu exemplu, căci România va dovedi, că a apucat pe drumul celu bunu.

Diarul „Nova Ustavnost“ e cu atât mai sigur de succesul României, cu câtu elu pune aceta afacere în directă legătură cu călătoria ministrului romanu de răsboiu generalul Anghelescu și da întrevederii dela Livadia o deosebită însemnătate în aceta privință. Elu țice, că România a trebuit să caute ajutoru acolo, unde putu să-lu aștepte de sigur (?) și de unde s'a dat totdeuna statelor balcanice; atâtu cei din Berlinu câtu și cei din Viena cunoscu forțe bine acetu faptu.

Cartea verde a României.

Protocolle conferințelor pentru încheierea tractatului de comerțiu între Austro-Ungaria și România.

Sedința 6-a, 24 Aprilie 1886. Delegații guvernului declară, că după ce au luat instrucții dela guvernul regal, ei manținu modul lor d'a vedea în ceea ce

pede ca lacrima și plăcută la beut alcătuia unu păraiașu cu murmur linu și tainitu, din care se adăpa întregu orașul. În isvoru trăiau felu de felu de pesci, care de care mai frumosu și mai gustosu la mâncare. Fericita părechia nu trebuia să se îngrijescă de locu de ale traiului, de ore-ce isvorul le dá nutremântul celu mai plăcutu, ce se putea găsi.

Familia, despre care e vorba, stăpânea isvorul din vremi bătrâne, așa încatu nimenia nu putea spune, cum a ajunsu aceta comoră nesecată în stăpânirea ei. Fiul ilu moștenise dela tatăl și elu pe urmă ilu lăsase fiului seu, așa încatu acuma, după cum s'a spus, ilu avea în stăpânire părechia mai susu pomenită. Din nemu în nemu însă se moștenise vorba, că atunci, când va vedu fântana cineva, care nu se ține de familia stăpânitoare, se va întâmpla o primejdiă mare forțe. Și se vedeț minune!... Nevasta omului, care stăpânea acuma lacul, avea unu prietinu în orașu, căruia îi dăde fără scirea bărbatului seu câțiva pesci din isvorul cu pricina. Acesta mâncându pesci și vedendu, că suntu cu multu mai buni decâtu alți pesci, o întrebă, că de unde-i are. Nevasta mai multă vreme nu voi să-i spună odată cu capul, de unde suntu pescii.

(Va urma.)

privesc inserțiunea, în corpul tratatului, a listei prezentată...

Delegații austro-ungari exprimă opinia că România sacrifica...

Delegații români iau actul de acest și non possumus formulat...

Trecându pe urmă din nou la discuțiunea clauzei națiunei...

„D. Baron de Mayr a pus, într'o ședință precedentă, următoarea...

„In cazul ipotetic, când Austro-Ungaria ar satisface toate cerințele...

„Suntem în pozițiune d'a răspunde acestei cerinți precum urmază:

„In schimbul acordării avantajelor ce cerem pentru produsele...

„In schimbul rezervei unor articole specificate în tabelele anexate...

„In schimbul rezervei discuțiunii, din punctul de vedere a...

„Sub rezerva ștergerii tuturor restricțiilor privitoare la concesiv...

„România acordă și cere, în materie vamală, clauza națiunei...

În urma cererii delegațiilor austro-ungare dd. delegații români...

Plenipotențiarul român rogă pe delegații austro-ungari să se...

Plenipotențiarul austro-ungar declară că concesiunile ce e vorba...

Delegații români stăruiesc pentru ca propunerea lor să fiă...

„Tratatul nu pe care îl cerem pentru produsele înscrise în...

„Am avut onore d'a expune aceste considerațiuni d-lor delegații...

„In consecință, tratamentul ce e a se acorda acestor produse...

„Am avut onore d'a expune aceste considerațiuni d-lor delegații...

D-nii delegații austro-ungari au observat, că decă acest mod...

„Astăzi, după ce am supus situațiunea apreciațiunii guvernului...

„Delegații austro-ungari răspund că au supus situațiunea...

Serbarea de 10 Mai în București.

„Dua de 10 Mai, aniversarea suirii pe tronul domnitorului Carol...

miră felicitările consiliului de ministrii, apoi acele ale Corpurilor...

Regele Carol I a răspuns, dicându că cuvintele ce i se adresează...

„Privesc astăzi spre o domnie de douăzeci și unu ani — o clipă...

Cuvintele aceste ale Regelui au fost întrerupte prin dese și...

Privire istorică asupra trecutului politic-social și național...

(Urmare.)

Amă mai arătată însă totodată, cumcă autoritățile romano-catolice...

Amă arătată, cumcă polonismul romano-catolic, fanatic și intolerant...

Amă arătată, cum se întreceau mulți dintre inteligenții noștri...

Faptul trist și dureros, carele s'a petrecut dela anexare până...

Mișcarea și deșteptarea generală iscată în acest an în tota Europa...

Nobilimea română în frunte cu prea nobila familia a Hurmuzăchenilor...

* Spre ilustrarea acestor adevăruri ne vom permite a cita numai...

Episcopul Isaia dice în durerea și amărăciunea sa sufletească...

Așa spre exemplu neuitatul Alexandru de Hurmuzachi înființa Gazeta...

Astfel pe încetul fură Românii Bucovineni pregătiți pentru era...

Diversele țări ale coronei Habsburgilor fură declarate de autonome...

Mari erau aceste drepturi și frumoase, dăr totodată și foarte periculoase...

Ferice de acele țări și popor, cari erau destul de pregătite pentru...

Dăra vai! de o miie de ori vai! Vai de acele nefericite popor și țări...

Deodată cu celelalte țări și popor ale marelui Imperiu Habsburgic...

Să vedem acuma, ore fost'a ea, respective poporul bucovinenul...

Inștiințare.

La apelul meu, publicat în „Gazeta Transilvaniei și Tribuna”...

- 1) Stefanu Popu parochu gr. cat. in Mihalțiu 1 fl. — 2) Dimitrie Furdui...

DIVERSE.

„Șgărcitul.” — Unu șgărcitu milionar asculta vorbindu-i-se despre...

Cursul la bursa de Viena

27 din Maiu st. n. 1886

Table with financial data for the Vienna market, including gold and silver prices, exchange rates, and interest rates.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficiala dela 15 Maiu st. v. 1886.

Table with financial data for the Bucharest market, including exchange rates and interest rates.

Castigul sigur!

Persone solide din ori-ce clasa, cari voiescu a se ocupa cu vendaria harturilor de Statu si a losurilor cu prime permise prin lege, conformu Art. XXXI. din anulul 1883, cu plata loru in casturi (rate) se angajeza ori si unde cu conditii forte favorabile. Pre langa putina activitate se pote castiga fara capitalu si fara rizicu cu usurinta fl. 100 pana la fl. 300 pe luna.

Hauptstättische Wechselstuben-Gesellschaft ADLER & Co., Budapest.

Nr. 500 ex. 1886.

a. f. sc. c. d.

Escriere de concursu.

La administratiunea fondurile scolastice centrali din districtulu Nasesudului este de ocupatu unu postu provisoriu de practicantu pentru ajutoru la resolvirea pieselor si la regularea archivei.

Cu acestu postu e impreunatu salariulu de patru sute floreni v. a. pe anu. Dela concurinte se recere ca se dovedesca cu documente valide dupa lege ca:

- 1. A absolvitu facultatea de drepturi ordinraminte.
2. Ca scie limba romana, maghiara si germana in graiu si scrisu.

Candidatii de advocatii voru fi preferatii.

Suplicile cu documente cu totu se voru adresa: la comisiunea administratore de fondurile scolastice centrali din districtulu Nasesudu in Nasesudu pana in 15 Iuniu 1886 la 6 ore dupa amedu, cari se voru trimite mai tarziu nu se voru considera.

Din sedinta comisiunei administratore de fondurile scolastice centrali din districtulu

Nasesudu, 5 Maiu 1886.

Președintele: Ioanū Ciocanū. Secretarul: Ioachimū Mureșanu.

Vidi: Bistrița in 11/5 1886.

Desideriu Bánffy m. p. com. supr. comis. reg.

Comandele din afara se voru esecuta cu cea mai mare punctualitate.

Grand Magazin de mode și confecțiuni pentru dame

Kovácsnai & Keresztesi

Brașov (Piața mare)

Recomandă dapositulorū din nou și forte bogatū asortatū cu materii moderne pentru rochi de dame precum: Satin Lyon-, Faille-, Mervilier, Catifele, Beige de lână, (Noutate), Etamine, Creppé-Loden și Cachemire negre, precum și in tôte colorile moderne.

Asemenea Creton de spalatu, Satin și Fail cu cele mai noue si trumose deseneri.

Chiffon, Chirting și pânza in tôte lățimile veritabile din fabrica lui Benedict Schroll.

Umbre'ute și umbrele in forte bogatū asortimentu. Mănuși de piele, de matase și de ață in tôte colorile potrivite rochiilororū.

Mare alegere in Dantele și perdele din Jutta cu desenerile cele mai noue. Asemenea Cuverturi pentru paturi și mese, precum și totu felulu de covore cu prețurile cele mai eftine.

Se primescu comande pentru confecționarea de rochi de miresă, rochi pentru promenada și casa, precum și Mantale pentru plouă, Mantile și mantilets dupa fasonulu celū mai nou.

Comandele din afara se voru esecuta cu cea mai mare punctualitate.

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de statū reg. ung.

Large table with train schedules for various routes including Predeal-Budapest, Teiuș-Arad-Budapest, and Budapest-Arad-Teiuș. It lists train types, departure times, and arrival times for numerous stations.

Nota: Orele de nopte suntū cele dintre liniile grose.